
**Ex ante evaluacija Plana
razvoja Požeško-
slavonske Županije (PSŽ)
za period 2021-2027.**

*Izveštaj o do sada provedenom
postupku prethodnog vrednovanja
Plana razvoja Požeško-slavonske
Županije (PSŽ) za period 2021-2027.*

IRMO, Zagreb

**Institut za razvoj i međunarodne
odnose – IRMO**

Zagreb, 15 lipanj 2021.

IRMO

Sadržaj

1. Uvod.....	3
2. Korišteni kriteriji vrednovanja.....	3
3. Pristup primijenjen tijekom dosadašnje realizacije vrednovanja	4
4. Prvi fazni izvještaj - prethodno vrednovanje Osnovne analize (OA) i SWOT analize (izvadak iz Izvještaja)	5
4.1. Vrednovanje Osnovne analize	5
4.2. Vrednovanje SWOT analize	9
5. Vrednovanja Analize razvojnih potencijala i potreba	10
6. Vrednovanja predloženog strateškog okvira i opisa posebnih ciljeva i mjera.....	10
7. Zaključak do sada provedenog vrednovanja	11
Prilog 1.	
KLJUČNA EVALUACIJSKA PITANJA U PROCESU IZRADE PLANA.....	13

1. Uvod

Postupak vrednovanja u tijeku provedbe (prethodno vrednovanje) **Plana razvoja Požeško-slavonske Županije za period 2021.- 2027.** (u daljnjem tekstu: Plan razvoja PSŽ) temelji se, među ostalim, na načelima točnosti i cjelovitosti, djelotvornosti, na usmjerenosti na rezultate, održivosti te partnerstvu i transparentnosti.

Ova se vrsta vrednovanje provodi tijekom cjelokupnog procesa izrade Plana razvoja PSŽ kako bi se pomoglo izrađivaču Plana (regionalnom koordinatorskom tijelu) u svim fazama izrade Plana razvoja te osiguralo neovisno stručno mišljenje da je, među ostalim, Plan razvoja u što većoj mjeri relevantan, da je postignuta neophodna unutarnja i vanjska usklađenost (koherentnost) te da su zaključci prethodnog vrednovanja inkorporirani u sam Plan razvoja PSŽ.

Tijekom realizacije postupka vrednovanje, zadaci evaluatora na Planu razvoja PSŽ su do sada bili prvenstveno usmjereni na slijedeće:

- ocjenu izrađene Osnovne analize (OA) a poglavito ocjenu stanja razvoja u svim segmentima razvoja PSŽ, s posebnom usmjerenošću na ključna razvojna ograničenja za daljnji razvoj Županije ali i na pozitivne okolnosti, čije osnaživanje će u predstojećem razdoblju biti osnova za jačanje gospodarskog i društvenog razvoja Županije.
- na analizu snaga, slabosti i razvojnog potencijala te pružanje regionalnom koordinatorskom tijelu prosudbu o tome da li su ocjene i svi navodi relevantni, ispravno utvrđeni te da li je vidljiva koherentnost (usklađenost) u odnosu na nadređene politike i smjernice.
- na ocjenu izrađene Analize potencijala i potreba
- na izrađen i opisan Strateški okvir.

2. Korišteni kriteriji vrednovanja

Vodilo se računa o činjenici da su primijenjeni kriteriji vrednovanja međuovisni u svim fazama vrednovanja izrade Plana te su poslužili kao osnova za formuliranje evaluacijskih pitanja.

Prilikom do sad realiziranog vrednovanja koristili su se slijedeći ključni kriteriji vrednovanja:

- **Važnost (relevantnost)** kojom je provjereno da li su prioriteta i posebni ciljevi Plana utemeljeni na stvarnim potrebama i razvojnim potencijalima PSŽ, tj. provjeru razine u kojoj su predložene mjere i ciljevi opravdani u odnosu na ključna istaknuta ograničenja i potrebe u tri izrađene analize.

– **Djelotvornost (efektivnost)** kojom se razmatra već u fazi izrade Plana do koje mjere se očekuje da će se ostvariti planirani ciljevi.

– **Usklađenost (koherentnost)**, kriterij kojim se razmatra da li je ostvarena unutarnju i vanjska usklađenost Plana. Posebna pažnja se pridala ovom kriteriju i to:

- unutarnjoj usklađenosti, s obzirom da su tri izrađene analize poslužile kao osnova za izradu strateškog okvira plana, koji, gledano „unatrag“, mora biti u cijelosti usklađen sa navodima iz OA, SWOT analizom i Analizom potencijala i potreba. Kad je ova usklađenost vidljiva, moguće je konstatirati da je postignuta nužna interventna logika Plana. Ovaj kriterij ima i svrhu da pomogne prilikom provjere da li su predloženi ciljevi i mjere komplementarni, tj. da li je vidljiva međusobna komplementarnost mjera a što je izuzetno značajno radi postizanja poželjne sinergije.
- Vanjskoj usklađenosti, s obzirom da je bilo nužno provjeriti da li su nalazi a poglavito prijedlozi u okviru strateškog okvira usklađeni sa ključnim nacionalnim strateškim dokumentima. Naime, spomenuta usklađenost podrazumijeva usklađenost između ciljeva Plana županije s ciljevima drugih nadovezanih javnih politika.

Dodatni kriteriji kojima se do sada pridavala važnost bili su:

- **Koncentracija** na ključno s obzirom da su raspoloživi resursi oskudni te uvažavajući činjenicu da veliki dio zacrtanog u okviru Županijske razvojne strategije PSŽ za prethodno razdoblje nije mogao biti ostvaren upravo iz tog razloga.
- **Jasnoća** - jednostavni, kratki, operativni i jasan te nedvosmislen stil pisanja uobičajen za strateški plan

3. Pristup primijenjen tijekom dosadašnje realizacije vrednovanja

- Komentari su dani izdvojeno, u pismenoj formi, temeljem korištenja evaluacijskih kriterija uobičajenih za prethodno vrednovanje, uvažavajući pri tome osnovna evaluacijska pitanja koja su priložena uz ovo Izvješće. Kako spomenuto, do sada su se u najvećoj mjeri koristili slijedeći kriteriji:
 - Relevantnost
 - Koncentracija na ključno
 - Unutarnja i vanjska usklađenost/koherentnost
 - Jasnoća

- Tekst se redigirao, te, dodatno, komentari su se unosili direktno u prve nacрте израđenog teksta od strane израђивача Plana, ponovno, uvaŕavajući spomenute kriterije evaluacije.
- Komentari su se usmeno raspravljali sa израђивачем Plana te su bili prezentirani na tri održane radionice. Pri tome, prva radionica je bila i edukativna, kako bi se podigla razina znanja i razumijevanja o značaju i svrsi prethodnog vrednovanja.

4. Prvi fazni izvještaj - prethodno vrednovanje Osnovne analize (OA) i SWOT analize (izvadak iz Izvještaja)

4.1. Vrednovanje Osnovne analize

Prvi interni fazni izvještaj odrađen je nakon vrednovanja zaprimljenog nacрта Osnovne i SWOT analize. Vrednovanju OA i SWOT analize pridala se posebna vaŕnost iz razloga jer smatramo da su osnova za sve što tek slijedi u izradi Plana te ukoliko nisu besprijekorno odrađene ove dvije početne analize, to će se odraziti na kvaliteti naredne analize (Analize razvojnih potencijala i potreba) te na strateškom okviru. Naime, izostanak navođenja ključnih ograničenja, slijedom toga i potreba, ili, razvojnih mogućnosti i snaga u ovim analizama moglo bi rezultirati time da ne bude predloŕen bitan i potreban posebni cilj ili mjera u kasnijoj fazi izrade Plana.

Ovaj prvi interni izvještaj sadrŕi ključne komentare koje smo, kako spomenuto, i direktno unosili u tekst Osnovne analize. Direktno su se unosili komentari u svrhu maksimalnog olakšavanja израђивачу Plana rad na daljnjoj potrebnoj redakciji teksta. Označavalo se i komentiralo slijedeće:

- Sve što treba svakako maknuti iz analize, jer, ne odnosi se na taj dio strateškog plana ili je neprimjereno navođenje određenih podataka
- Dijelove koje je svakako potrebno saŕeti/kratiti ili preformulirati
- Označavali su se istovremeno primjeri izvrsno formuliranih dijelova, kako bi olakšali израђивачу Plana da što više takvih ocjena stanja inkorporira i kod drugih segmenata prilikom izrade daljnjeg nacрта. Takvih je primjera, dakako, bilo puno više u cijelom tekstu.

Opći komentar na prvi Nacrt Osnovne analize¹

- Osnovna analiza (prvi nacrt) ima izvrsnih dijelova, izuzetno pedantno i iscrpno je odrađena i ima cijeli niz sjajnih primjera ocjena stanja, detektiranih ključnih razvojnih ograničenja koja traŕe rješavanje, kao i izdvojenih potencijala

¹ Slijedi izvadak iz prvog neformalnog ex-ante izvještaja

- Analiza je istovremeno previše ekstenzivna, a što bi imalo za posljedicu da ključna razvojna ograničenja ne dolaze do izražaja. Kriterij „koncentracije“ i „relevantnosti“ time dolazi pod znak pitanja.
- Kako bi osigurali da provedba Plana bude što lakša, nužno je bilo detektirati sve manje važno i ono što nije potrebno navoditi u OA, čime će se automatski olakšati fokusiranje na kritične probleme i potrebe u Županiji, kao i kasnija usredotočenost na najznačajnije mjere i aktivnosti (projekte)

Izdvojeni specifični komentari za Osnovnu analizu

U nastavku slijedi izvadak iz prvog izvještaja iz kojega su vidljivi neki ključni izdvojeni komentari a koji su posebno svi bili naznačeni i u tekst Osnovne analize:

- Poglavlje 2.1. je daleko pre ekstenzivno u cjelini, treba ga jako kratiti i micanje tabela je onda također poželjno.
- Potrebno je navoditi podatke za RH i za EU samo tamo gdje imate ISTE podatke za PSŽ. Isključivo radi usporedbe, a ne da se dadu informacije kakvo je stanje u nekom segmentu razvoja u RH ili na razini EU, ili u drugim županijama ili drugim zemljama EU. Znači, poželjno je samo kratko, tamo gdje imate USPOREDIVE podatke za PSŽ, za RH i/ili EU, da ISKLJUČIVO I SAMO TE usporedbe ostavite u tekstu, ništa više. No nemojte se time opterećivati, za RH još ima podataka, no usporedbe sa EU su rađene jako rijetko i ne vidim da ih rade na drugim planovima. No tamo gdje županija jako odudara, to je svakako jako bitan podatak za OCJENU STANJA.
- Ovo je analiza stanja u ovom dijelu Plana, prva faza..., tu nije primjereno niti potrebno govoriti o onom što je planirano, taj dio će ići tek u narednoj fazi. Ovo su sve elementi za strateški okvir, tj. mjere, projekte.
- Fale vremenski trendovi - samo na par mjesta su istaknuti. Ali tamo gdje su navedeni mjeseci u 1-2 godine, to nije primjereno. Predlažemo navođenje trenda po godinama, 3 god. unazad, ako moguće, kako bi osnažili OA konkretnim podacima i argumentiranom osnovom koja nam je neophodna.
- Iznose sugeriramo nigdje navoditi u OA. To slijedi tek u akcijskom planu!
- Ono što je ključno iza informativnog nabranjanja je OCJENA STANJA, da li je nečega što ste prikazali/pobrojali pre malo, ili, što nedostaje?, gdje? razlozi? potrebe? To je ključno. U protivnom imamo kasnije problem kod mjera, jer, moramo biti usmjereni na ono što je manjkavo, tamo gdje su ograničenja. A OA daje podlogu za to. To je njena ključna svrha.

- Označavali smo sve što je nebitno s aspekta kriterija relevantnosti. Držimo se samo ključnih stvari, bitnih za daljnji razvoj županije. Tj. koncentrirat se valja na osnovne i goruće probleme i ograničenja, jer, previše ih je. Ukoliko se ne usredotočimo na ključno, teško da će se ključni problemi uspjeti riješiti ili barem ublažiti.
- Sve što je negativno a bitno je (a samo takve stvari navodimo u tekstualnom dijelu OA) to mora biti i u desnoj koloni zbirne tablice, kod potreba. To je vezano za kriterij vertikalne usklađenosti koja se razmatra od OA, zatim prema SWOT-u, Analizu potencijala i potreba te skroz prema strateškom okviru, te u konačnici do projekata.
- Opće stvari ne navodimo u OA. Držimo se samo specifičnosti za Županiju, onih ključnih pozitivnih te negativnih, kako bi imali osnovu da gradimo daljnji razvoj na snagama i potencijalu kao i kroz rješavanje negativnih karakteristika (problema, tj. potreba).
- Ima puno općeg edukativnog teksta koji opterećuje analizu i označavali smo to sve za brisanje.. Nikako u OA jer nije uobičajeno da se takve opisne/edukativne stvari navode u jednom strateškom i operativnom dokumentu.
- Ono što je bitno a što nedostaje je ocjena stanja kod socijalne skrbi. Primjerice, da li ima dovoljno domova? gdje fale? kakvo je stanje sa kapacitetima unutar domova, sa osobljem, sa opremljenošću? ima li podataka? barem nešto, a što je bitno zbog kasnijih mjera i projekata
- Svi oni zaista ključni problemi/nedostaci/ograničenja se moraju naći u zbirnoj tablici pa onda u SWOTu! Nije veliki problem ako se na nešto zaboravi, no neka toga bude što manje. Bitno nam je zbog postizanja vertikalne usklađenost (koherentnosti) Plana. Naprosto moramo imati podlogu za projekte, trebati će možda i drugdje...Tu vertikalnu usklađenost OA i strateškog dijela moramo imati sve do projekata... Svi projekti moraju imati svoju „kapu“ , tj. poveznicu u OA. To je izuzetno značajno zbog postizanja interventne logike dokumenta
- Segment kulture je nedostatan razrađen, nema ocjena stanja vezano za probleme i potrebe...Primjerice, gospodarsko korištenje kulturne baštine je izuzetno bitno za razvoj!
- Segment koji se odnosi na vode treba iznova napisati – potrebno je zatražiti nove podatke i analize od HV.
- Infrastrukturu je potrebno dopuniti - u tablicama su stavovi koji nemaju uporište u tekstu.
- Ima starih podataka (do 2014... a nema od 2015 -2019 što bi trebalo pribaviti gdje god moguće.

- Prvo poglavlje, društvo, gospodarstvo i prostor zahtijevaju dosta dorade i radikalno kraćenje. To je obavezno. No sve smo označavale direktno u Vašem Nacrtu kako bi Vam olakšali redigiranje.
- Poljoprivreda je izvrsno napisana kao i šumarstvo, turizam. Ima dosta dijelova koji su besprijekorni, baš kako treba biti u OA... kratko, jasno, argumentirano, ključni podatci, dobre analize, novi podatci. Označavali smo takve uzorne dijelove, kako bi što lakše shvatili na koji način osnažiti druge dijelove sugerirane za doradu.
- Sve što je u lijevoj koloni zbirnih tablica pod negativnim obilježjima, u cijeloj OA, mora ići u desnu kolonu, kod potreba. To smo provjeravali i označavali direktno u vašem Nacrtu gdje je potrebna korekcija/dorada.
- Moramo izbjeći preklapanja, nužno je 2 poglavlja (2.1. i 2.5.) redigirati na način da nema ponavljanja. Možda da prvo poglavlje, tj. 2.1., jako skratite, kako se radilo u drugim planovima koje smo Vam proslijedili kao primjer. Tekst je ekstenzivan što lako rezultira vrlo uočljivim ponavljanjem. To moramo izbjeći.

Komentari koji se odnose na tehničku doradu Osnovne analize

- tekst zahtjeva dubinsku redakciju („mi/naše) forme izričaja, doradu nejasnih rečenica, izbjegavanje ekstenzivnih nabiranja te „mapiranje“ podataka i sl.
- tablice ne smiju „stršati“. Fale kratka obrazloženja ispred njih a kod nekih bi obrazloženje odlično zamijenilo tablicu jer ih je previše
- pasuse u tekstu OA potrebno je na nizu mjesta razdijeliti, a negdje duple prostore smanjiti
- font slova svih tablica sugeriramo smanjiti na 8, dobro je vidljivo i sa tim fontom
- u lekturu se išlo samo na par mjesta, biti će svakako nužna, kao i kod svakog plana, na kraju.

U Vašem Nacrtu smo uz opciju *track change* koristili par boja kako bi označavali dijelove:

- koji su sjajno napisani (kao uzor, sa odlično iskazanom ocjenom stanja)
- koje treba preformulirati (uz naše komentare „kako“)
- koje sugeriramo za micanje
- koje sugeriramo za kraćenje

4.2. Vrednovanje SWOT analize

Veći dio komentara je unesen direktno u SWOT analizu kako bi Vam maksimalno olakšali redakciju i korigiranje. Unosilo se i sa komandom *track change* zbog formulacija koje nisu ispravne a i da Vam bude lakše za čitati jer je bilo puno komentara.

Opći komentari:

- Trebati će doraditi analizu jer se na taj dio Plana uvijek gleda pažljivo a osnova je za strateški okvir. Neophodno je postići poveznicu sa OA koja nije vidljiva. **U segmentu društva (i zdravstvo, obrazovanje, soc., skrb, kultura, OCD...) je neophodno pogledati zbirne tablice na kraju tih poglavlja i negativne elemente prilagoditi slabostima u SWOT analizi a pozitivne snagama. Tu usklađenost moramo imati.**
- Potpuno nedostaje dio koji se odnosi na institucionalni kontekst, tj. na upravljanje razvojem. Svakako je i taj segment nužno uključiti u SWOT analizu (tu će Vam pomoći SWOT analiza za VPŽ kao podsjetnik.
- Dio navoda ne spada pod mjesto gdje je naveden, označavali smo direktno u tekstu.
- Dio navoda je kontradiktoran. Ne može biti i snaga i slabost. Ukoliko je, mora iz navoda biti vidljivo zašto je tako.
- Dio navoda je pretjerano ekstenzivni, moraju svi biti kratki i jasni. Označavali smo direktno u tekstu.
- **Veliki dio prilika i prijetnji su krivo navedene. U SWOT pod prilike IDU ISKLJUČIVO ONE KOJE DOLAZE IZVAN ŽUPANIJE ILI IZVAN RH, NIKAKO PRILIKE IZ NUTRA.** Upravo zbog toga trebate posebno navoditi prilike i potencijale u posebno poglavlju ili posebnoj tablici. Već ih imate u zbirnoj, koju smo vam upravo zbog toga prosljedili kao format. Njih nema puno i mogu se navesti za cjelinu društva, cjelinu gospodarstva, samo zbirno-
- **ISTO SE ODNOSI NA PRIJETNJE. VEĆI DIO SE MORA MANUTI.** Ostavite samo par s obzirom da se **isključivo i jedino** navode prijetnje koje dolaze izvan županije te van RH. **Znači, iz susjednih županija, sa nacionalne razine, EU i globalne razine.** Ukoliko bi ove „iznutra“ ostavili, imali bi neispravnu SWOT analizu. Ukoliko vam je problem izvući par takvih prilika i prijetnji mi Vam ih možemo predložiti pa da vidite da li se slažete.

Nekoliko izdvojenih komentara:

- Tu su dio okoliš i infrastruktura dobro napravljeni - iako ima tvrdnji o kojima stvarno ne znamo da li stoje ili ne jer nema ništa o tome u OA

- Promet treba korigirati (naveli smo sugestije za to u tekstu kako)
- Gospodarstvo će trebati dobro redigirati, poljoprivredna je isprepletena malo kroz ruralni razvoj, malo kroz gospodarstvo, malo kroz okoliš...)
- Razdvojili smo poljoprivredu i šumarstvo i ostavile turizam zasebno. Vidimo da se u turizmu opisuju biciklističke staze – a u OA smo komentirale da nema ništa o tome (samo u drugom dijelu- pod turizmom).
- Svi ostali komentari su direktno uneseni u tekst

Kao i u slučaju OA, direktno u tekst smo različitim bojama označavale ono što predlažemo za micanje, navode koje je potrebno preformulirati/kratiti, te su označeni zasebnom bojom dijelovi koje smo dodavali a koji su bili u OA a potrebno je da budu svakako i u SWOT analizi kako bi imali neophodnu usklađenost obje analize.

5. Vrednovanja Analize razvojnih potencijala i potreba

Izrađivača Plana se konzultiralo vezano za pristup kako odraditi ovu analizu te kako postići maksimalnu usklađenost Analize razvojnih potencijala i potreba sa OA i SWOT analizom.

Prvi Nacrt je ocijenjen uz korištenje istih evaluacijskih kriterija koji su primijenjeni prilikom ocjenjivanja OA i SWOT analize s izraženim naglaskom na provjeri navoda u ovoj analizi sa onim ključnim navodima koji su se odnosili na potrebe i potencijale iz Osnovne i SWOT analize.

U namjeri da analiza bude što kraća ali istovremeno što jasnija, te da posluži kao argumentirana osnova za naredni dio Plana, direktno u tekst su se unosile sugerirane ispravke u *track change* komandi ali i komentari uz svaku značajniju unesenu izmjenu, kako bi izrađivač plana imao argumente zašto se tekst kratio, nadopunjavao, preformulirao. Uz takav način korigiranja i osnaživanja teksta vjerujemo da pridonosimo i boljem razumijevanju zadatka i svrhe evaluatorskog posla, te istovremeno jačamo vještine za pisanje strateškog plana.

6. Vrednovanja predloženog strateškog okvira i opisa posebnih ciljeva i mjera

Prilikom ocjenjivanja strateškog okvira i popratnih opisa posebno smo se usredotočili na evaluacijska pitanja koja se odnose na unutarnju i vanjsku koherentnost te cjelokupnu interventnu logiku Plana (Pitanja u prilogu 1.).

Posebna pozornost je pri tome bila usmjerena na provjeru:

- Vanjske/vertikalne usklađenosti prioriteta sa Nacionalnom razvojnom Strategijom RH do 2030.
- Ispravnu hijerarhije prioriteta, posebnih ciljeva i mjera
- međusektorske komplementarnosti posebnih ciljeva i mjera
- ispravne formulacije prioriteta, posebnih ciljeva i mjera
- provjeru da li su ciljevi ostvarivi i izazovni, te mjerljivi
- provjeru da li je prikladan broj prioriteta, ciljeva i mjera
- provjeru pozicioniranja posebnih ciljeva i mjera – (jer, mjere pozicionirane pod krivim posebnim ciljem mogu predstavljati problemi kod provedbe!)
- provjeru da li ima preklapanja (srodne mjere)
- provjera razina (mjere su zapravo projekti, prioriteti su zapravo mjere)
- neravnomjeran broj posebnih ciljeva ili mjera
- formulacije

Kod opisa posebnih ciljeva provjeravale su se formulacije, navedene aktivnosti, indikativni projekti, do sada dostupne vrijednosti i pokazatelji,

Komentari I sugestije za provjeru inkorporirani su direktno u tekst kako bi izrađivaču Plana bilo što lakše unijeti predložene korekcije te nadopune, ili, maknuti iz teksta manje važne navode koji bi umanjili koncentraciju na ključne aktivnosti/projekte u predstojećem razdoblju.

7. Zaključak do sada provedenog vrednovanja

- Tijekom do sada provedenog postupka vrednovanja korišteni su ključni Pravilnikom MRRFEU propisani i potrebni kriteriji vrednovanja te uobičajena evaluacijska pitanja (praksa slijedom angažmana na prvim projektima ex-ante evaluacije provedenih u RH za Ministarstvo regionalnog razvoja koje je tada imalo drugi naziv, te u okviru ex ante evaluacije Nacionalne Strategije regionalnog razvoja RH do kraja 2020. godine²)
- Sa Izrađivačem Plana je uspostavljena odlična i kontinuirana suradnja I proces raspravljanja oko svih pitanja koja su do sada bila nužna u svrhu izrade kvalitetnih Nacrta svih analiza i predloženog strateškog okvira. Dinamična i kooperativna suradnja je realizirana usmeno, preko zoom aplikacije te skoro na dnevnoj osnovi putem elektronske pošte.
- Podloge koje smo dobivali su bile jako dobro izrađene, vidljivo je bilo da je izuzetno puno vremena i truda, te entuzijazma bilo uloženo od strane izrađivača Plana.

²² Voditeljica ex-ante tima je bila angažirana od strane MRRFEU na izradi Nacrta Pravilnika o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja RH te je vodila tim koji je realizirao prethodno vrednovanje prve (2004) i druge Strategije regionalnog razvoja RH (2015)

- Sve nejasno se raspravljalo i nije bilo ni najmanjeg problema sa postizanjem konsenzusa oko svih pitanja značajnih za izradu prvih i drugih nacрта svih poglavlja Plana.
- Iz drugih Nacrta koje smo dobivali na uvid bilo je vidljivo da je izrađivač Plana u potpunosti razumio naše komentare te ih usvajao gdje god je to bilo izvedivo (raspoloživi podaci).
- Vidljivo je bilo da je izrađivač Plana vodio brigu kako bi se u ovim nepovoljnim okolnostima osigurali uvjeti za maksimalnu moguću participativnost i sudjelovanje svih relevantnih dionika u svim fazama izrade Plana do današnjeg datuma.
- Vidljivo je da je Izrađivač plana izuzetno voljan pratiti i ugraditi u Plan sve novine koje se trenutno sugeriraju od strane MRRFEU.

Konačno, želimo posebno istaknuti da je veliko zadovoljstvo surađivati sa regionalnim koordinatorom i suradnicima koji do ove mjere predano, savjesno i kooperativno surađuju sa evaluatorskim timom. Tada ovakvi zadaci imaju smisla, rad je ispunjavajući te je vidljivo da će svrha vrednovanja biti realizirana. U pravom smislu se može zaključiti da radimo kao jedan zajednički, a ne dva odvojena tima, a što je neophodno kada je u pitanju odnos izrađivača Plana i evaluatora.

Dr. sc., Sanja Maleković,
Ispred IRMO tima evaluatora

Prilog 1.

KLJUČNA EVALUACIJSKA PITANJA U PROCESU IZRADE PLANA

OCJENA ANALIZE STANJA

- Prepoznaje li analiza a ključna uska grla razvoja u svakom od relevantnih sektora razvoja?
- Da li je temeljena na adekvatnim izvorima podataka? Jesu li korišteni najnoviji dostupni podaci?
- Da li su li podaci u analizi na adekvatan način interpretirani, tj. jasni i konkretni i jesu li doveli do bitnih zaključaka o stanju, tj. da li reflektiraju ocjene stanja u svakom od relevantnih sektora društveno - gospodarskog razvoja?
- Da li je moguće analizu stanja nadopuniti dodatnim ključnim nalazima i ocjenama, a poglavito značajnim razvojnim problemima i potrebama?
- Vezano za prethodno pitanje, s obzirom da se išlo „unatrag“ tijekom redakcije analize stanja, da li nedostaju osvrti na ključne probleme, potrebe i razvojne potencijale koji su utvrđeni u daljnjoj fazi izrade Strategije (vidljivi kroz SWOT analizu).
- Da li analiza u dovoljnoj mjeri reflektira najnovije razvojne teme, ključne za razvoj.
- Da li analiza daje osnovu za naredni dio Strategije te sadrži li „ocjenu“ stanja, tj. argumentirane podatke koji „govore“)
- Da li su zamjetni neki nejasni, ili, netočni navodi?

OCJENA SWOT ANALIZE

- ***Osnovna evaluacijska pitanja koja su se koristila:***
- Identificira li SWOT ključne razvojne potencijale, prepoznaje li snage i slabosti, te vanjske prilike i prijetnje?
- Jesu li snage i slabosti u SWOTu temeljene na konkretnim podacima obrazloženim u analizi?
- Jesu li prilike i prijetnje u SWOTu temeljene na stvarnim eksternim trendovima i okolnostima u kontekstu kojih će se Plan provoditi?
- Jesu li SWOT elementi poredani po prioritetu?

- Jesu li svi elementi u SWOT tablici jasno i kratko formulirani, dobro sadržajno strukturirani te da li su vidljiva kakva ponavljanja ili kontradiktornosti?
- Da li je moguće SWOT analizu dopuniti dodatnim ključnim elementima?
- S obzirom na opseg cjelokupnog SWOT izvještaja, utvrditi gdje su moguća kraćenja, i u samim SWOT tablicama kao i opisu SWOT analize
- Utvrditi da li SWOT analiza u dovoljnoj mjeri reflektira najnovije razvojne teme, a kako bi imali nužnu podlogu za prioritete i mjere

OCJENA VAŽNOSTI (RELEVANTNOSTI) PRIORITETA, CILJEVA I MJERA

Osnovna evaluacijska pitanja koja su se koristila:

- Da li je način na koji su prioriteti ciljevi i mjere strukturirani u skladu s prepoznatim potrebama i mogućnostima razvoja i sektorskom logikom?
- Jesu li u definiciji prioriteta, ciljeva i mjera vidljivi naglasci na ključnim snagama i slabostima prepoznatim u SWOT analizi?
- Predstavlja li predložen strateški okvir najbolji način da se pristupi zatečenom stanju socio-ekonomskog razvoja na način da se u najvećoj mogućoj mjeri iskoriste i jačaju prepoznate snage te iskoriste sve prepoznate prilike?
- Da li predložen strateški okvir na najbolji način pristupa zatečenom stanju socio-ekonomskog razvoja, vodeći računa da se umanje slabosti kao i moguće prepoznate prijetnje?

OCJENA USKLAĐENOSTI (KOHERENTNOSTI) PLANA

Osnovna evaluacijska pitanja koja su se koristila:

- Da li je vizija postavljena kao jasna i fokusirana predodžba željene promjene?
- Da li je logika podjele strateškog okvira na prioritete i ciljeve jasna (hijerarhija ciljeva) i proizlazi li iz osnovnih nalaza analize stanja?
- Jesu li ciljevi komplementarni? Ima li preklapanja među njima?
- Jesu li ciljevi i mjere predloženi u strateškom okviru jasno razgraničeni i komplementarni?

- Postoji li sinergija između ciljeva te između mjera?
- Da li je razvidno da realizacija pojedinog cilja ili mjere dovodi u pitanje uspješnu realizaciju drugog cilja ili mjere?
- Da li je Plan usklađena sa relevantnim strateškim dokumentima Republike Hrvatske (u prvom redu, sa Nacionalom razvojnom strategijom do 2030)

Temeljem članka članak 15. Pravilnika o provedbi postupka vrednovanja (Narodne novine 66/19) u svezi članka 4. Opisa djelovanja Odbora za vrednovanje Plana razvoja Požeško-slavonske županije za razdoblje 2021.-2027.godine, 1. srpnja 2021. godine, Odbor za vrednovanje donosi:

ZAKLJUČAK

o prihvatanju Izvještaja o do sada provedenom postupku prethodnog vrednovanja Plana razvoja Požeško-slavonske Županije (PSŽ) za period 2021-2027. (15.06.2021.)

Članak 1.

Odbor za vrednovanje prihvaća Izvještaj o do sada provedenom postupku prethodnog vrednovanja Plana razvoja Požeško-slavonske Županije (PSŽ) za period 2021-2027. kojeg je izradio Institut za razvoj i međunarodne odnose – IRMO Zagreb, od 15. lipnja 2021. godine.

Članak 2.

Ovaj Zaključak zajedno sa Izvješćem objavit će se na web stranici <https://www.pszupanija.hr/dokumenti/category/184-plan-razvoja-pozesko-slavonske-zupanije-2021-2027.html>.

KLASA: 302-02/21-01/5

URBROJ:2177/1-03/1-21-2

Požega, 1. srpnja 2021.

PREDSJEDNIK ODBORA:

Daniel Majer, mag.iur.

